

ELEMENTI OCJENJIVANJA I KRITERIJI VREDNOVANJA FOTOGRAFSKOG ODJELA

Cilj utvrđivanja elemenata ocjenjivanja i kriterija vrednovanja za stručne predmete Fotografskog odjela jest uspostaviti jasan i ujednačen okvir ocjenjivanja koji uvažava posebnosti fotografske struke i različite oblike nastavnog rada. Dokument obuhvaća predmete Elektronički mediji, Foto tehnike, Foto dizajn, Povijest fotografske struke, Fotolaboratorijski rad i Foto kemija te učenicima, roditeljima i nastavnicima omogućuje jasno razumijevanje sadržaja, postupaka i očekivanih razina ostvarenosti.

Dokument uvažava različitosti nastavnih planova i programa, specifičnosti pojedinih predmeta te pripadajuće odgojno-obrazovne ishode. Kako bi se obuhvatili teorijski, praktični, tehnički, stvaralački i izvedbeni aspekti fotografske nastave, definirana su tri zajednička elementa ocjenjivanja: Usvojenost nastavnog sadržaja, Idejno-izvedbeno promišljanje te Samostalnost i radni pristup. Unutar svakog elementa ponuđeno je više kriterija vrednovanja, a nastavnik odabire one koji najbolje odgovaraju sadržaju, ciljevima i ishodima pojedinog predmeta, nastavnoj cjelini ili konkretnom zadatku. Za svaki predmet moguće je odrediti i različit relativni udio pojedinog elementa u formiranju zaključne ocjene.

Vrednovanje se može provoditi pisanim i usmenim provjerama, praktičnim vježbama, fotografskim i digitalnim zadacima, laboratorijskim radom, analizama, prezentacijama, projektnim zadacima i drugim primjerenim oblicima rada. Svaka ocjena povezuje se s kriterijem vrednovanja i nastavnom cjelinom ili zadatkom na koji se odnosi. Uz brojčanu ocjenu u e-Dnevnik se upisuje pripadajuća šifra opisne ocjene i kratka bilješka o ostvarenoj razini. Ako se ocjena unosi u vremenu koje se ne podudara s izvođenjem pripadajuće nastavne cjeline, uz šifru i opisnu ocjenu potrebno je navesti i odgovarajuću nastavnu cjelinu ili zadatak.

Obuhvaćeni predmeti	Elektronički mediji; Fotografske tehnike; Fotografski dizajn; Fotolaboratorijski rad
Svrha dokumenta	Ujednačeni elementi i kriteriji, usporedivi opisi razina ostvarenosti te gotove šifre i formulacije za bilješke u e-Dnevniku.

Polazišta

Mjerljivost: Kriteriji opisuju uočljive i provjerljive pokazatelje ostvarenosti predmetnih ishoda.

Odabir: Nastavnik odabire kriterije koji odgovaraju predmetu, nastavnoj cjelini i vrsti provjere; nije potrebno primjenjivati svaki kriterij u svakom zadatku.

Povratna informacija: Ocjena se temelji na ukupno dostupnim dokazima za odabrani kriterij, a učeniku se uz ocjenu daje razumljiva povratna informacija.

Prilagodbe: Kod prilagodbi i individualiziranih postupaka način provjere usklađuje se s potrebama učenika, uz očuvanje predviđenih ishoda.

Tri zajednička elementa

A. USVOJENOST NASTAVNOG SADRŽAJA	B. IDEJNO-IZVEDBENO PROMIŠLJANJE	C. SAMOSTALNOST I RADNI PRISTUP
Razumijevanje i točnost stručnih sadržaja, terminologija, obrazlaganje, povezivanje, analiza i interpretacija.	Snalaženje u radnom procesu, tehnike i vještine izrade, idejno i vizualno oblikovanje te prezentacija završnog rada.	Samostalnost, radni kontinuitet, pravodobnost, suradnja te odgovorno korištenje i održavanje radnog mjesta i opreme.

Normativno polazište

Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, NN 112/10, 82/19, 43/20 i 100/21.

Službeni izvori: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_09_112_2973.html | https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_09_82_1709.html

A. USVOJENOST NASTAVNOG SADRŽAJA

Vrednuje se sposobnost promišljenog odabira i primjene tehničkih rješenja u skladu s idejom i zadatkom. Obuhvaća kreativnost, originalnost, idejno polazište i sposobnost vizualne interpretacije teme. Razina tehničkog stvaralačkog promišljanja vidljiva je u funkcionalnosti, smislenosti i kvaliteti izvedbe rada. Divergentno istraživanje, autentični način rukovanja materijalom. Svaka primjena tehnike rezultat je promišljenog odabira koji najbolje odgovara karakteru motiva. Tehnika je funkcionalno sredstvo izražavanja. Naglasak: stvaralaštvo, kreativno razmišljanje, proces, snalaženje u radnom procesu, primjena usvojenih sadržaja.

KRITERIJ I ŠIFRA		OPISNE RAZINE OSTVARENOSTI - TEKST ZA BILJEŠKU U e-DNEVNIKU				
Kriterij	Šifra	Odličan (5)	Vrlo dobar (4)	Dobar (3)	Dovoljan (2)	Nedovoljan (1)
RAZUMIJEVANJE I TOČNOST STRUČNIH SADRŽAJA <i>Vrednuje razumijevanje ključnih pojmova, procesa, pojava i pravila struke te točnost njihova objašnjavanja.</i>	A01	Učenik/ca cjelovito, precizno i samostalno objašnjava stručne sadržaje te pouzdano razlikuje bitne pojmove, procese i pravila. A01-5	Učenik/ca uglavnom točno i jasno objašnjava stručne sadržaje; prisutni su tek manji propusti koji ne narušavaju razumijevanje cjeline. A01-4	Učenik/ca objašnjava temeljne sadržaje i prepoznaje ključne pojmove, uz povremene netočnosti ili nepotpunosti. A01-3	Učenik/ca prepoznaje dio temeljnih sadržaja, ali ih objašnjava nepotpuno i uz znatnu pomoć; prisutne su veće netočnosti. A01-2	Učenik/ca ne pokazuje minimalnu ostvarenost ishoda: ključne sadržaje ne prepoznaje ili ih objašnjava pretežno netočno i nakon usmjeravanja. A01-1
STRUČNA TERMINOLOGIJA I OBRAZLAGANJE <i>Vrednuje pravilnu uporabu stručnih izraza te sposobnost jasnog opisivanja i argumentiranja odgovora, odluka i postupaka.</i>	A02	Učenik/ca dosljedno i precizno koristi stručnu terminologiju te jasno, logično i argumentirano obrazlaže odgovore, odluke i postupke. A02-5	Učenik/ca pravilno koristi stručnu terminologiju i uglavnom jasno obrazlaže odgovore i postupke, uz manje nepreciznosti. A02-4	Učenik/ca koristi osnovne stručne izraze i daje razumljivo obrazloženje, ali su argumentacija i preciznost neujednačene. A02-3	Učenik/ca rabi ograničen broj stručnih izraza, često neprecizno; obrazloženje je kratko, nepovezano ili moguće tek uz pomoć. A02-2	Učenik/ca ne koristi temeljnu stručnu terminologiju na smislen način i ne može obrazložiti odgovor ili postupak ni uz usmjeravanje. A02-1
POVEZIVANJE, ANALIZA I INTERPRETACIJA <i>Vrednuje povezivanje uzroka i posljedica, uspoređivanje primjera te tumačenje fotografskih, povijesnih, tehničkih, kemijskih i digitalnih sadržaja.</i>	A03	Učenik/ca samostalno povezuje sadržaje, uočava odnose i kontekst, uspoređuje primjere te donosi utemeljene i jasno obrazložene zaključke. A03-5	Učenik/ca uspješno povezuje većinu sadržaja i primjera te izvodi uglavnom utemeljene zaključke uz manje propuste. A03-4	Učenik/ca povezuje osnovne sadržaje i djelomično analizira primjere; zaključci su uglavnom razumljivi, ali nedovoljno razrađeni. A03-3	Učenik/ca uz pomoć uočava pojedine veze i opisuje očite značajke, ali analiza ostaje površna, fragmentarna ili djelomično netočna. A03-2	Učenik/ca ne povezuje temeljne sadržaje i ne može analizirati ili protumačiti zadani primjer ni uz usmjeravanje. A03-1

B. IDEJNO-IZVEDBENO PROMIŠLJANJE

Vrednuje se razumijevanje zadataka i pridržavanje uputa te primjena procesa, tehnologija i estetskih kriterija. Povezivanje i objedinjavanje ključnih pojmova u cjelinu rada. Prepoznavanje usvojenih parametara i njihova aktivna primjena kao alata za rješavanje konkretnog likovnog problema. Aktivna primjena teorijskih sadržaja za rješavanje složenih vizualnih problema. Naglasak: vještine, izvedba, ostvareni ishodi.

KRITERIJ I ŠIFRA		OPISNE RAZINE OSTVARENOSTI - TEKST ZA BILJEŠKU U e-DNEVNIKU				
Kriterij	Šifra	Odličan (5)	Vrlo dobar (4)	Dobar (3)	Dovoljan (2)	Nedovoljan (1)
SNALAŽENJE U RADNOM PROCESU <i>Vrednuje prepoznavanje zahtjeva zadatka, osmišljavanje izvedivog rješenja i logičan redoslijed faza rada.</i>	B01	Učenik/ca u potpunosti razumije zahtjeve, samostalno razvija izvediv plan, predviđa potrebne resurse i smisleno organizira sve faze rada. B01-5	Učenik/ca razumije zadatak i oblikuje funkcionalan plan rada; potrebne su tek manje dopune u redoslijedu ili razradi pojedinih faza. B01-4	Učenik/ca razumije osnovni cilj zadatka i izrađuje djelomičan plan; pojedine zahtjeve ili faze prepoznaje tek nakon usmjeravanja. B01-3	Učenik/ca djelomično razumije zadatak i uz stalnju pomoć oblikuje samo osnovni slijed rada; važni zahtjevi ostaju zanemareni. B01-2	Učenik/ca ne prepoznaje temeljne zahtjeve zadatka i ne razvija provediv plan ni nakon dodatnog objašnjenja i usmjeravanja. B01-1
TEHNIKE I VJEŠTINE IZRADE <i>Vrednuje svrhovit odabir, pravilnu i sigurnu uporabu opreme, materijala, laboratorijskih i digitalnih postupaka te otklanjanje tehničkih poteškoća.</i>	B02	Učenik/ca samostalno i sigurno odabire te precizno primjenjuje odgovarajuću opremu, materijale i postupke; pravodobno prepoznaje i otklanja tehničke poteškoće. B02-5	Učenik/ca pravilno i sigurno primjenjuje odabranu opremu, materijale i postupke; manje poteškoće otklanja samostalno ili uz kratku uputu. B02-4	Učenik/ca primjenjuje osnovnu opremu, materijale i postupke uz povremenu pomoć; tehnička izvedba je funkcionalna, ali neujednačena. B02-3	Učenik/ca uz čestu pomoć izvodi samo temeljne postupke; odabir i uporaba često su nesigurni, neprecizni ili nepotpuni. B02-2	Učenik/ca ne izvodi temeljne postupke na siguran i funkcionalan način te ne primjenjuje dobivene upute ni nakon ponovljenog usmjeravanja. B02-1
IDEJNO I VIZUALNO OBLIKOVANJE <i>Vrednuje odnos ideje i izvedbe, svjesnu primjenu likovnih i fotografskih elemenata te jasnoću, cjelovitost i osobitost rješenja.</i>	B03	Učenik/ca ostvaruje uvjerljivo, cjelovito i osobito rješenje u kojem su ideja, vizualni elementi i način izvedbe dosljedno povezani. B03-5	Učenik/ca ostvaruje jasno i skladno rješenje s dobro povezanim vizualnim elementima; manji nedostaci ne narušavaju cjelinu. B03-4	Učenik/ca ostvaruje funkcionalno rješenje i primjenjuje osnovne vizualne elemente, ali je ideja djelomično razrađena ili je izvedba neujednačena. B03-3	Učenik/ca izrađuje rješenje koje tek djelomično odgovara zadatku; vizualne odluke slabo su povezane, a ideja i izvedba razvijene su uz znatnu pomoć. B03-2	Učenik/ca izrađuje rješenje koje ne odgovara temeljnim zahtjevima zadatka ili nije dovršeno u opsegu koji omogućuje procjenu ostvarenosti ishoda. B03-1
KVALITETA I PREZENTACIJA ZADATKA/PROJEKTA <i>Vrednuje tehničku dovršenost, urednost, pripremu za zadani medij, organizaciju datoteka ili materijala te jasno predstavljanje rada i procesa.</i>	B04	Učenik/ca predaje tehnički dovršen i uredan rad u svim zadanim formatima; dokumentacija je potpuna, a predstavljanje rada jasno, sažeto i argumentirano. B04-5	Učenik/ca predaje kvalitetno dovršen rad uz manje tehničke ili prezentacijske propuste; dokumentacija je gotovo potpuna i pregledna. B04-4	Učenik/ca predaje funkcionalan rad s vidljivim tehničkim nedostacima; dokumentacija ili predstavljanje sadržavaju osnovne tražene elemente. B04-3	Učenik/ca predaje djelomično dovršen ili nepravilno pripremljen rad; nedostaje veći dio dokumentacije, a predstavljanje je moguće uz pomoć. B04-2	Učenik/ca ne predaje rad ili ga predaje u opsegu i obliku koji ne omogućuju procjenu ostvarenosti ishoda; tražena dokumentacija izostaje. B04-1

C. SAMOSTALNOST I RADNI PRISTUP

Vrednuje se odgovornost, samostalnost, motivacija, organiziranost, dosljednost u radu i ustrajnost u izvršavanju zadataka. Razina samostalnosti i radnog pristupa vidljiva je u načinu rada, organiziranosti i odnosu prema zadatku tijekom cijelog procesa. Primjereno i odgovorno ponašanje prema radu i predmetu, poštivanje dogovorenih pravila ponašanja za vrijeme nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, aktivno sudjelovanje u radu, doprinos radnoj atmosferi i kvaliteti učenja, sudjelovanje u timskom radu i zajedničkim aktivnostima. Naglasak: odnos prema radu, samostalnost, profesionalni pristup, odgovoran odnos prema prostoru, materijalima i alatima, poštivanje uputa, rokova i radnih pravila.

KRITERIJ I ŠIFRA		OPISNE RAZINE OSTVARENOSTI - TEKST ZA BILJEŠKU U e-DNEVNIKU				
Kriterij	Šifra	Odličan (5)	Vrlo dobar (4)	Dobar (3)	Dovoljan (2)	Nedovoljan (1)
SAMOSTALNOST I RJEŠAVANJE POTEŠKOĆA <i>Vrednuje samostalno donošenje primjerenih radnih odluka, prepoznavanje poteškoća, traženje povratne informacije i njezinu primjenu.</i>	C01	Učenik/ca radi izrazito samostalno, pravodobno prepoznaje poteškoće, iskušava primjerena rješenja te ciljano traži i dosljedno primjenjuje povratnu informaciju. C01-5	Učenik/ca uglavnom radi samostalno, rješava većinu poteškoća i smisleno primjenjuje povratnu informaciju uz povremenu kratku podršku. C01-4	Učenik/ca samostalno izvodi poznate korake, a u novim situacijama treba povremeno usmjeravanje; povratnu informaciju primjenjuje djelomično. C01-3	Učenik/ca radi uz čestu pomoć i teško prenosi prethodno uvježbane postupke u novu situaciju; povratnu informaciju primjenjuje nedosljedno. C01-2	Učenik/ca ne započinje ili ne nastavlja rad bez stalnog vođenja te ne primjenjuje dogovorene upute i povratnu informaciju. C01-1
RADNI PRISTUP, KONTINUITET I PRAVODOBNOST <i>Vrednuje pripremljenost za rad, korištenje nastavnog vremena, praćenje faza zadatka, vođenje radnih inačica i izvršavanje dogovorenih obveza.</i>	C02	Učenik/ca dosljedno je pripremljen za rad, svrhovito koristi vrijeme, uredno prati faze i inačice rada te izvršava dogovorene obveze u zadanom roku. C02-5	Učenik/ca uglavnom je pripremljen i organiziran; radni kontinuitet i rokove održava uz rijetke manje propuste. C02-4	Učenik/ca pokazuje promjenjivu pripremljenost i kontinuitet rada; većinu obveza izvršava, ali uz povremene podsjetnike ili manja kašnjenja. C02-3	Učenik/ca često nije pripremljen, teško organizira vrijeme i faze rada te izvršava samo dio obveza uz učestale podsjetnike i kašnjenja. C02-2	Učenik/ca ne uspostavlja radni kontinuitet i ne izvršava dogovorene obveze ni nakon ponovljenih podsjetnika i ponuđene podrške. C02-1
SURADNJA <i>Vrednuje dogovaranje i izvršavanje uloge u paru ili skupini, stručnu komunikaciju s nastavnikom, razmjenu povratnih informacija i doprinos zajedničkom rezultatu.</i>	C03	Učenik/ca aktivno, pouzdano i konstruktivno surađuje, jasno komunicira, preuzima svoj dio odgovornosti i znatno doprinosi kvaliteti zajedničkog rezultata. C03-5	Učenik/ca uglavnom pouzdano surađuje i izvršava dogovorenu ulogu; komunikacija je primjerena, a doprinos zajedničkom radu vidljiv. C03-4	Učenik/ca sudjeluje u zajedničkom radu i izvršava osnovni dio zadatka, ali inicijativa, komunikacija ili pouzdanost nisu ujednačene. C03-3	Učenik/ca u zajedničkom radu sudjeluje ograničeno i uz česte poticaje; dio dogovorenih obveza ostaje neizvršen ili zahtijeva preuzimanje drugih članova. C03-2	Učenik/ca ne izvršava dogovorenu ulogu i ne sudjeluje u ostvarivanju zajedničkog zadatka ni nakon jasnog dogovora i ponuđene podrške. C03-1
KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE RADNOG MJESTA, OPREME I DATOTEKA <i>Vrednuje primjenu sigurnosnih i radnih pravila, čuvanje opreme i materijala, urednost prostora te pravilno spremanje, imenovanje i pohranu datoteka.</i>	C04	Učenik/ca dosljedno i samostalno primjenjuje sigurnosna i radna pravila, odgovorno koristi i vraća opremu, održava prostor urednim te sustavno sprema i pohranjuje datoteke. C04-5	Učenik/ca uglavnom odgovorno i sigurno koristi opremu, materijale, prostor i datoteke; potrebni su tek rijetki podsjetnici. C04-4	Učenik/ca primjenjuje temeljna pravila, ali povremeno treba podsjetnik na urednost, pravilno rukovanje ili organizaciju i pohranu datoteka. C04-3	Učenik/ca često treba upozorenje i neposredno usmjeravanje radi sigurne uporabe, očuvanja opreme, urednosti prostora ili pravilne pohrane datoteka. C04-2	Učenik/ca ni nakon upozorenja ne primjenjuje temeljna sigurnosna i radna pravila ili postupa tako da se rad ne može sigurno i odgovorno nastaviti. C04-1